

ז' אדר א' ה'תשע"ד 7.2.14

מגזין מס' 266

שבת פרשת תצוה

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

ג"ה

הכתב הראשי

כל יהודי הוא שליח

כל איש בישראל עליו לדעת, כי הוא שליח אדון-כל, למען יביא לפועל - בכל מקום שהוא - רצונו יתברך וכוונתו בבריאת העולם, שהם להאיר את העולם באור **תורה** (לשון הוראה. היינו להשכין אלוקות בגילוי, בעצמו ובסביבתו ע"י לימוד התורה) **ועבודה** (לשון עיבוד וחינוך עצמי. היינו לזכך ולעדן בהתאם להוראות התורה את נפשו האנוכית, גופו וחלקו השייך לו מכללות עולם הזה, המופקדים בידיו בהשגחה פרטית, להעלותם על ידי עבודתו ולקשרם וליחדם באור ה') והוא ע"י קיום מצוות מעשיות הממשיכות גילוי אור רצון העליון מלמעלה למטה להתלבש בגשמיות עולם הזה, והשרשת מדות טובות המפיצות 'אור טוב' ומביאות לאהבת ואחדות ישראל.

(מעובד על פי ה'יום-יום' ז' אדר א')

בקרו אותנו באתר

המחודש www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

עזרה ראשונה לנפשו

ספר התניא

לוח שישורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

שימו לב: האירוע בשוב אחיה נדחה למוצ"ש כ"ט אדר א' 1/3/14, פרטים בטבלה.

יום	עיר	כתובת	שעה	הערות	איש קשר
חמישי ו' אדר א' 6/2/14	ירושלים	'שמיא' נחלאות, רח' עזרא רפאל 25 (ליד אגריפס)	20:30	שיעור שבועי	ברלה קרומבי 054-9-457-145
ראשון ט' אדר א' 9/2/14	קרית אונו	בית הכנסת חב"ד רח' יהואש 10	20:00	שיעור שבועי	חיליק 054-6-924-770
שלישי י"א אדר א' 11/2/14	תל אביב	'ממעל ממש' רח' המלך ג'ורג' 15	20:30	שיעור שבועי	חנוך וינר 054-770-88-57
רביעי י"ב אדר א' 12/2/14	פתח תקוה	רח' פינחס חגין 7 כפר גנים (מאחורי קניון גנים)	21:30	אחת לשבועיים	סיגל 050-6-255-376 רצוי sms
שני י"ז אדר א' 17/2/14	באר שבע	בית הכנסת על שם קדושי אשוויץ רח' אברהם אבינו 2	20:30	אחת לשבועיים	אריאל רוזנטל 054-472-49-06
רביעי י"ט אדר א' 19/2/14	זכרון יעקב	אולם תכלית (מתנ"ס זכרון) דרך אהרן 4	20:30	אחת לשבועיים	שלומי 054-2-163-648
אירועים מיוחדים בחודש אדר א'					
מוצ"ש ט"ו אדר א' 15/2/14	קיבוץ נען	בית הכנסת בקיבוץ (בית שיקמה)	19:30	חד פעמי	ירון חרפק 050-8-770-279
מוצ"ש כ"ט אדר א' 1/3/14	ישוב אחיה	פרטים אצל איש הקשר	20:30	חד פעמי	מנחם 054-3-980-141

עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ז' אדר – יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו, מנהיגם של ישראל – מקבל התורה מפי הגבורה.

בבואו לגזור גזירת השמדה על ישראל, חשב המן הרשע שהעיתוי המוצלח לביצוע הגזירה הוא חודש אדר שמזלו רע לישראל כי בו מת משה מנהיגם. אמנם על כך כבר אמרו חז"ל: "תנא, כיון שנפל פור (הגורל) בחדש אדר שמח (המן) שמחה גדולה, אמר: נפל לי פור בירח (בחודש) שמת בו משה. ולא היה יודע שבשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד".

"טוב יום המוות מיום היוולדו"

חז"ל מגלים כי משה רבנו נולד בשבעה באדר וביום זה גם נפטר. בהקשר זה מסופר בגמרא שהמן הרשע הפיל גורל בין חודשי השנה, כדי לבחור את החודש המתאים ביותר לביצוע גזירת ההשמדה. "כיון שנפל פור בחודש אדר, שמח שמחה גדולה. אמר: נפל לי פור בירח שמת בו משה. ולא היה יודע שבשבעה באדר מת, ובשבעה באדר נולד". ומפרש רש"י את טעותו: "כדאי הלידה שתכפר על המיתה".

מדברי הגמרא משמע שאכן מצד יום המוות ישנה נתינת מקום לגזירת המן, אלא שטעותו היתה שלא ידע כי משה רבנו גם נולד בז' באדר, דהיינו שיום הלידה מכפר על יום המיתה.

הדבר מעורר שאלה: הלוא נאמר "טוב... יום המוות מיום היוולדו", ומסביר המדרש מדוע יום המוות טוב מיום לידתו של אדם: "ביום שנולד בו, אין אדם יודע מה מעשיו", ואילו בפטירתו של צדיק אנו יודעים ש"יצא מן העולם בשלום". מהי אפוא מעלתו של יום לידת משה רבנו, שיש בכחו לכפר על יום מיתתו?

אצל משה רבנו הגוף אינו מסתיר

הסבר הדבר טמון ביחודו של משה רבנו אפילו לגבי

צדיקים אחרים. כשנולד משה נאמר: "ותרא אותו כי טוב הוא", ואומרים חז"ל: "בשעה שנולד משה, התמלא הבית. כולו אור". 'בית' רומז לגוף האדם – ביתה של הנשמה. והיינו שאצל משה רבנו, מיד בלידתו התמלא ה'בית' – הוא גופו הגשמי – באור נשמתו הגדולה.

בדרך כלל, הגוף הגשמי מסתיר ומחשיך על אור הנשמה, אשר על כן מוטל על מרבית בני האדם לעסוק כל ימי חייהם בהסרת ההסתרים שמצד הגוף על מנת לגלות את אור נשמתם. זהו יתרונו של "יום המוות" על "יום היוולדו", שכן רק באחרית ימיו של האדם יודעים אנו אם (ועד כמה) הצליח הוא לגלות את אור נשמתו על ידי הסרת ההסתרים שמצד הגוף; אולם אצל משה רבנו, בשונה משאר בני האדם, מצד גודל נשמתו, האירה הנשמה את גופו בלי שום הפרעות מיד עם לידתו.

אור בלתי מוגבל שאינו נתון לשינויים

אף שגם אצל משה רבנו עצמו ישנו היתרון האמור של יום המוות על יום הלידה. דהיינו שבעוד אשר ביום הלידה נמצאו כל מעלותיו וסגולותיו בכח ועדיין לא באו לידי פועל, ואילו לשלימות הבאתן אל הגילוי הגיע רק בשעת הסתלקותו.

אף על פי כן, דוקא אצלו, מבחינת אור נשמתו הבלתי

מוגבלת והבלתי נתונה לשינויים, יש יתרון מיוחד ביום הלידה על יום המוות. אור זה מגלה ומבטא את עוצמתה של נשמתו הגדולה, שדבר אינו יכול להגבילה ולהסתירה.

אין סופיותה של נשמת משה

עתה יובן מדוע דוקא יום לידתו של משה רבנו הפר את גזירת המן. עם כל מעלתו של יום ההסתלקות, בכל זאת ענין ההסתלקות מבטא ענין שלילי - הפסקת החיים הגשמיים בעולם הזה. מכאן היה יכול להשתלשל שורש

ומקור לגזירתו של המן.

ומכיון שבחודש אדר גם נולד משה, הרי ש"כדאי הלידה שתכפר על המוות" - יום הלידה 'מכפר' ומסיר את הענין השלילי של יום המוות. יום לידתו של משה מבטא את אין סופיותה של נשמתו, שאינה מוגבלת ואינה משתנה על ידי נסיבות חיצוניות כלשהן. לכן, גם העובדה שמשה רבנו מת, אינה פוגמת בהארת נשמתו ובזכות הנצחית שהוא מעניק לעם ישראל עד סוף כל הדורות.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",
על פי 'ליקוטי שיחות' כרך כ"ו)

התחדשנו!

בוטאו לבקר באתר המשודרג

Www.tanyaor.com

הסיפור השבועי

פורים של וילונות

ודאי מי מהם שם את עיניו על הווילונות היקרים". דברי המשנה נפלו על אוזן קשבת, ומיד ניתן האישור לחיפוש. עוצר הוכרז בגטו פראג. כל החנויות נסגרו בפקודת המושל, ופלוגה מיוחדת עברה בכל חנויות הבדים, בחיפוש אחר הווילונות האבודים.

חראדק ליווה את החיפושים, והוליך את פלוגת החיפוש אל מחסן הסחורות של חנוך, סוחר ישיש, מנכבדי מועצת הגטו בפראג. החיילים פרצו אל הבית בפראות, הפכו כל הבא ליד, ואיימו על הישיש בחרבותיהם שיגלה היכן הסתיר את וילונות אוצר המלוכה.

הישיש עמד חיוור. הוא הוליך את החיילים אל קצה הבית. שם, מאחורי כוך סמוי, התגלתה תיבה ובה הווילונות היקרים...

"הנה האיש", צהלו החיילים לקראת המושל, בהובילם את חנוך לפניהם. המושל ביקש לפרוק עליו את כל זעמו. הנה הוכחה ניצחת כי גם נכבדי היהודים גנבים.

"אמור לי מיד כיצד הגיעו לידך הווילונות היקרים", הרעים עליו המושל בקולו. חנוך שתק זמן ממושך ולבסוף אמר: "נתתי מילה של כבוד לאחד מבכירי השרים ולא אוכל להפר את הבטחתו".

דבריו הכעיסו את המושל. "אם לא תספר את כל הידוע לך, אתלה אותך ואת בני ביתך, ואת הגטו אהרוס עד היסוד". כשהמשיך חנוך בשתיקתו, ציווה להלקותו עד זוב דם. רק כשעמד על סף התמוטטות ציווה להשליכו לכלא בלוויית משמר.

באותו לילה התקשה חנוך להירדם. לא רק פצעי המכות הדירו שינה מעיניו, אלא בעיקר הדאגה מפני הצפוי לקהילה היהודית כולה. בלבו ביקש מהקב"ה שייתן לו את

חרדה נפלה על משרתיו של רודולף מוונצסלב, מושל בוהמיה, כאשר גילו כי אחד מפריטי הרכוש היקרים ביותר נעלם ואיננו. אלה היו וילונות מרהיבים, עשויים מברוקד יקר ושזורים זהב, מעשה ידי אמן בעל שם עולמי. הם היו שמורים במגירה מיוחדת, וזו היתה עכשיו ריקה.

זה היה בחורף של שנת השפ"ד (1624). שליט בוהמיה, מורביה ושלזיה (כיום צ'כיה וחלק מפולין) היה הקיסר פרדיננד השני. יחסו ליהודים היה טוב, והוא אף העניק להם הקלות ניכרות.

היתה לכך סיבה טובה. הוא נזקק לכספים רבים. כמה סוחרים יהודים במדינה ניאותרו לסייע לו בהלוואות גדולות ובתנאים טובים. מטבע הדברים חש כלפיהם רגשות תודה.

אולם אצולת השרים שתחתיו, ובמיוחד אנשי הכמורה, לא אהבו את גישתו האוהדת של הקיסר ליהודים. אחד החשובים שבשריו, רודולף מוונצסלב, אשר מונה מטעמו למושל בוהמיה, שנא את היהודים שנאה עזה.

כשנודע דבר הגנבה התהלך המושל רוגז וקוצף. הווילונות האלה היו של הקיסר, שהפקיד בידו רבים מאוצרותיו. המפתחות לאוצר היו בידי המשנה למושל, חראדק, אשר רק לו ולנאמניו היתה גישה אל מרתפי האוצרות.

"חראדק!", קרא המושל באוזני המשנה. "אם לא תימצא הגנבה, אתה וכל המשרתים העובדים במחסן האוצר – תוצאו להורג". רגלי כל הנוכחים רטטו מפחד.

"הוד מעלתך!", פתח לפתע חראדק, "יורשה נא לי להציע לערוך תחילה חיפוש בחנויות היהודים בפראג.

הכסף תמורת הבטחה בשם המושל כי בשנים הבאות לא יתנכלו השלטונות ליהודים. כמשכון, הפקדתי בידו את וילונות המלוכה, ואת הבטחתי נתתי לו בשם המושל. עם זה דרשתי ממנו לתת לי את מילתו לבל יספר לאיש על הווילונות שנמסרו לו".

הנוכחים ובהם המושל האזינו נדהמים לוודויו של חראדק. הם התקשו להבין מה גרם לו להודות באשמתו. הלוא בהטלת האשם על היהודים היה משתחרר מחובו.

קולו של חראדק השתנק לרגע ברעד והוא המשיך בדבריו: "יכולתי לשתוק ולא לספר דבר, אולם אתמול בלילה הופיע בחלומי רבם המנוח של היהודים בפראג, ולצידו ה'גולם' המפחיד. הרב התרה בי כי אם לא אספר היום את כל האמת, מרה תהיה אחריתי..." הכול ציפו להמשך דבריו, אך פתאום התמוטט חראדק ונפח את רוחו.

לאחר הודאתו של חראדק לא היה עוד כל ספק בצדקת היהודי. המושל הורה לשחררו לאלתר, ומאז חגגו יהודי פראג את היום הזה, כ"ב בטבת, כ'פורים של וילונות', זכר לנס שנעשה להם.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

העצה הנכונה. לקראת הבוקר נרדם.

לפתע נגלתה לנגד עיניו דמותו האצילית של מורו ורבו, רבי יהודה ליוואי, המהר"ל מפראג. זה היה שנים לא רבות לאחר פטירתו, ואישיותו ופועלו עדיין היו חקוקים בלבבות.

בחלומו הרגיע אותו המהר"ל, והבטיח כי מחר יראה את ישועת ה'. חנוך התעורר מעודד, ובלכתו אל המושל צעד בשלווה. עדיין לא ידע מה יאמר, אולם בטוח היה בהבטחתו של המהר"ל.

במעמד חראדק והשרים שב המושל והתרה בחנוך כי ניתנת לו הזדמנות אחרונה לפתוח את פיו. "אם לא", הצביע המושל לעבר החלון, שמעבר לו עמדו שורות של חיילים, "יעשו אלה את עבודתם נאמנה".

פתאום, לתדהמת כל הנוכחים, ביקש חראדק את רשות הדיבור, קד קידה לפני המושל ואמר: "הוד מעלתך, שתיקתו של היהודי נובעת מרצונו לשמור על כבוד המלוכה".

בעוד הכול נושאים אליו עיניים תמהות הסביר את דבריו: "לפני כמה חודשים נזקקתי בדחיפות לעשרים וחמישה אלף דוקט זהב. חנוך הסכים להלוות לי את

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

פרויקט העלאת ספר ה'תניא' לרשת היטיוב כרוך בהוצאות גדולות, להפצת המעיינות ולמען זיכוי הרבים.

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת תצוה

פרשת תצוה באה כהמשך לפרשת תרומה שלפניה. בפרשת תרומה מובא הציווי אודות הקמת המשכן ותיאור כל פרטי הקמתו, ואילו פרשתנו עוסקת בציווי אודות בגדי הכהנים, וכן תיאור כמה מהקרבת ופריטים נוספים במשכן.

שמן זית זך למנורת מאור
ה' מצוה על הכנת שמן זית זך למנורת המשכן. נרות המנורה ידלקו בשמן זה בכל יום. בשעת הטבת נרות המנורה על ידי אהרן לעת ערב, עליו לצקת בהם כמות שמן מספקת לבעירתם עד הבוקר.

שמונת בגדי הכהן הגדול
הכנת בגדי כהונה מיוחדים לכהנים. לאהרן הכהן הגדול שמונה בגדים: אפוד, חושן, מעיל, ציץ, כתונת, מצנפת, אבנט ומכנסיים. לבניו – נדב ואביהוא, אלעזר ואיתמר, המשרתים ככהנים במשכן (כהן רגיל – כהן הדיוט) ארבעה בגדים בלבד: כתונת, מגבעת, אבנט ומכנסיים.

האפוד: הוא כמין סינר שלובש הכהן מאחוריו, מגובה החזה ועד לעקבי רגליו. מחלקו העליון של האפוד יוצאים שני זוגות רצועות. זוג אחד מקיף את גופו של הכהן ונחגר מלפניו, וזוג שני כמין כתפיות העוברות מעל צווארו. על כתפיות אלו, מעל גובה החזה מוצמדות שתי אבני השוהם עליהן חרוטים שמות שבטי ישראל, ששה שמות על כל אבן.

החושן: על גבי בד, ארוג מחמשה מיני חוטים, משובצות שניים עשר אבנים יקרות ועליהן חרוטים שמות שבטי

ישראל – שבט לכל אבן. בנוסף, חרוטים על האבנים אותיות היוצרות יחדיו את המילים – ”אברהם, יצחק, יעקב, שבטי ישראל”. את החושן נושא הכהן הגדול על חזהו מעל האפוד, והוא תלוי באמצעות שתי שרשראות זהב קצרות המשתלשלות מן האפוד ונאחזות בשתי טבעות זהב המחוברות בחלקו העליון של החושן. מתחת לאבני החושן, בחלק מקופל של האריג, משולבות שתי טבעות, אחת בכל צד, לתוכן תחובות פתילי תכלת המשמשות לחגירת החושן אל גופו של הכהן כדי שלא יתנדנד בזמן הליכתו. בין קפלי אריג החושן תפור קלא ועליו השם המפורש. החושן ישמש כ”אורים ותומים”. כלומר, כל אימת שהכהן הגדול יידרש לשאלות מהותיות הקשורות לציבור, אזי יבהיקו אותיות החושן ויגלו את התשובה השמימית.

המעיל: על גבי כותנתו לובש הכהן הגדול מעיל, ארוג כולו מחוטי צמר בצבע תכלת. בתחתית המעיל קשורים שבעים ושניים פעמונים המצלצלים בזמן תנועת הכהן בבואו לעבודתו בקודש ובצאתו.

הציץ: על מצחו של הכהן הגדול מונח טס של זהב, עליו כתובות באותיות בולטות המילים ”קודש לה” (בצורת הכתיבה של השם המפורש). הטס מחובר בשני חוטי תכלת המקיפים את ראשו ונקשרים מעל עורפו. חוט תכלת נוסף מושחל בחלקו העליון של הציץ באמצעו, ונמשך מעל ראשו ומעל מצנפתו של הכהן הגדול לאחוריו, כשהוא נקשר לאחור עם שני פתילי הרוחב.

בבגדי הכהונה ועל ראשם וכן על המזבח יוצק שמן מיוחד הנקרא 'שמן המשחה'. לאחר ההכנות האמורות מקודשים הכהנים והמזבח ומזמנים לעבודתם בקודש.

לאחר ההכנות האמורות, מבטיח ה', תשרה השכינה במשכן, וממנו תתפשט ותשכון על כל מחנות בני ישראל.

קרבן התמיד

על גבי המזבח החיצון יוקרבו מידי יום שני קרבנות. האחד בבוקר עם תחילת העבודה, והשני עם סיומה בין הערביים. עם הקרבת הקרבנות, שיכללו כבש בן שנה ומנחת סולת מעורבת בשמן, ינוסח גם יין על המזבח.

מזבח הקטורת שבהיכל

מלבד מזבח העולה שבחצר המשכן המיועד להקרבת הקרבנות, יהיה בתוך ההיכל מזבח קטן יותר המיועד להקטרת הקטורת.

מזבח הקטורת, עשוי עצי שיטים ומצופה זהב טהור, שטחו רבוע – אמה על אמה (כחצי מטר על חצי מטר) וגובהו שתי אמות (כמטר אחד). על גביו זר ומתחתיו ארבע טבעות זהב בארבע פינותיו, בהן יוכנסו הבדים (מוטות) לנשיאתו בעת מסעות בני ישראל.

על גבי מזבח זה, בסמוך לעריכת הנרות והדלקתם במנורה, יקטיר הכהן קטורת העשויה משחיקת עשבים שונים, פעמיים בכל יום בוקר וערב. על מזבח זה יותז אחת בשנה, ביום הכיפורים, דם של פר ושעיר, לכפר על חטאיהם של בני ישראל.

הכתנות: עשויה כולה פשתן, ארוגה משבצות משבצות וסגורה מכל עבריה, כך שניתן ללובשה רק דרך בית הצוואר. את הכתנות לובש הכהן על גופו, חוגר אותה באבנט, ועליה לובש הכהן הגדול את המעיל ואת האפוד.

המצנפת/מגבעת: הכהן הגדול חובש על ראשו מצנפת עשויה פשתן. המצנפת כמין פס ארוך, אורכה שש עשרה אמה (כשמונה מטרים), והכהן מסובבה סביב ראשו עד שמתקבלת צורת מצנפת. גם לכהן ההדיוט כובע דומה, אלא שהוא מקיף בו את ראשו בצורת מגבעת.

האבנט: אף הוא פס ארוך אך דק מן המצנפת. אורכו שלושים ושתיים אמה (כששה עשר מטרים) והוא ארוג מארבע מינים שונים: פשתן, תכלת, ארגמן ותולעת שני. הכהן חוגר אותו על גבי הכתנות כשהוא מסובבו שוב ושוב סביב גופו עד תום כל אורכו.

המכנסיים: ארוגות גם הן מחוטי פשתן. הכהן לובש את המכנסיים לכיסוי ערוותו עד למעלה מטבורו, קרוב ללב, ולמטה עד ברכיו.

הכנת הכהנים והמזבח לקדשם לעבודתם

אהרן ובניו הכהנים בני שבט לוי, הם שנבחרו על ידי הקב"ה לשרת במשכן. גם אחר כך, בבית המקדש שייבנה בארץ המובטחת, יהיו הכהנים (צאצאי אהרן) המשרתים בעבודת הקודש.

ה' מצוה להכין את הכהנים ואת המזבח ולקדשם לעבודתם. במהלך שבעה ימים מיום הקמת המשכן יוקרבו על המזבח קרבנות ומנחות מיוחדים, הכהנים יולבשו

סח האדמו"ר הרי"ץ (רבי יוסף יצחק): "משיחות אדוני אבי מורי "ורבי [הרש"ב] רבי שלום דובער): זוהי מעלה נפלאה כשהקב"ה מזכה, ומתברכים בחוש וטעם מיוחדים בעשיית טובה ליהודי עד כדי כך שהזולת יקר בעיניו יותר מכפי שהוא יקר בעיני עצמו – שהרי על עצמו יכול הוא למצוא כמה טעמים מדוע נגזר שמצבו יהיה של טוב חס ושלוש, אך על הזולת לא שייך הדבר כלל."

(מתוך 'היום יום' ו' אדר א')

להצית את אש הנשמה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

מנורת בית המקדש מסמלת את עם ישראל. כל יהודי בפני עצמו קרוי נר שנאמר "נר ה' נשמת אדם". את 'אש' הנשמה מציתים ומדליקים על ידי התורה וקיום המצוות.

"ויקחו אליך שמן זית זך... להעלות נר תמיד"

כאשר התורה מצוה על הדלקת המנורה בבית המקדש, היא מפרטת בזה שני שלבים: תחילה הבאת השמן אל משה: "ויקחו אליך (אל משה) שמן זית זך... להעלות נר תמיד", ובשלב שני עריכת הנרות על ידי אהרן: "יערוך אותו אהרן ובניו מערב עד בוקר".

יש כאן שתי נקודות הדורשות הבהרה:

א. לשם מה בכלל היה צורך להביא תחילה את השמן אל משה, בשעה שאהרן הוא המדליק?

ב. מה טעם השינוי בין הפסוק הראשון לשני מבחינת זמן בעירת הנרות: בפנייה אל משה נאמר: "נר תמיד", בעירה תמידית, אך לגבי אהרן כתוב רק "מערב עד בוקר".

עם ישראל כמנורה

מנורת בית המקדש מסמלת את עם ישראל שיש בו שבע סוגי נשמות (אנשי חסד, אנשי גבורה וכו'). בנבואת זכריה נמשל עם ישראל ל"מנורת זהב כולה". כל יהודי בפני עצמו קרוי נר: "נר ה' נשמת אדם", ויחד יש כאן 'מנורה' בת שבעה קנים. תפקידו של אהרן הכהן הוא "להעלות את הנרות" – להצית ולעורר את נשמות ישראל, לגלות בהן את התשוקה והלהט להתדבק בקב"ה.

אש קבועה ואש משתנה

את 'אש' הנשמה מציתים ומדליקים על ידי התורה והמצוות. עבודת ה' מתחלקת באופן כללי לשני סוגים: (א) לימוד התורה. (ב) עבודת התפילה (ובכלל זה קיום המצוות). כשם שבהדלקת נר יש שתי אפשרויות – נר תמיד, שדולק כל הזמן ללא שינויים, ונר שעוצמת האור שבו משתנה "מערב עד בוקר", ממעט אור להרבה אור –

כך בעבודת ה' ישנה 'אש' קבועה ובלתי משתנה (התורה) וישנה אש אשר יש בה שינויים (תפילה ומצוות).

מעל המגבלות ובתוכן

התורה עומדת מעל מגבלות הזמן והמקום. היא דבר ה', חכמתו של הקב"ה, וכזו היא נשאת גם לאחר שהתלבשה במושגים אנושיים הניתנים לתפיסת האדם. גם החובה המוטלת על יהודי בלימוד התורה מבטאת את עובדת היותה למעלה ממגבלות הזמן – יהודי חייב ללמוד תורה בכל רגע פנוי, "יומם ולילה". לכן נקראת התורה "נר תמיד".

לעומת זאת, התפילה יש לה זמן קבוע: שחרית, מנחה וערבית. כך גם המצוות מוגדרות בזמן (יש מצוות ש'הזמן גרמא', שלכן ישנן מצוות שבימינו אין לנו אפשרות לקיימן משום שחסרים תנאים מסויימים של זמן ומקום). על כן, התפילה והמצוות הן בבחינת "מערב עד בוקר" – הן תלויות בגדרי הזמן.

כחו של משה

זהו גם ההבדל בין משה לאהרן: מהותו של משה היא התורה, שגם נקראת על שמו (תורת משה). לכן נאמר בו "נר תמיד". לעומתו, אהרן מייצג את עבודת הקרבנות בבית המקדש, שהם כנגד התפילה. לכן נאמר בו רק "מערב עד בוקר".

עתה יובן למה ציוותה התורה להביא תחילה את השמן אל משה – כדי שיינתן לאהרן מכח התורה הנצחי שבו. על ידי כח התורה, שלמעלה ממגבלות הזמן והמקום, אפשר אחר כך לפעול בתוך מגבלות הזמן והמקום, על ידי התורה והמצוות. וכך גם אלה שטרם הגיעו לדרגת "אש תמיד", תאיר נשמתם ע"י לימוד התורה וקיום המצוות באור קבוע ונצחי.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי ספר השיחות כרך א')

עבודה מתוך רעש וצלולים

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

ונשמע קולו בבואו אל הקודש

אחד מבגדי הכהונה של הכהן הגדול הוא המעיל. בשולי המעיל ציוותה התורה לקבוע רימונים ופעמונים, כדי שיצלצלו בלכתו – "ונשמע קולו בבואו אל הקודש". להדגשת חשיבותו של הציווי הזה, מוסיפה התורה ומזהירה: "ולא ימות".

מה עניינם של הפעמונים הללו? למה היה חשוב שהפעמונים יצלצלו בשעת כניסתו של הכהן הגדול אל הקודש? לכאורה היתה הכניסה אל הקודש צריכה להיות בשקט, בקול דממה דקה, שהרי "לא ברעש ה'". עלינו לומר אפוא, שצלצול הפעמונים הזה מבטא מרכיב חשוב בעבודתו של הכהן הגדול.

בריחה מהסכנה

הכהן הגדול נכנס אל המקדש לא כאדם פרטי, אלא כשליחו של כלל ישראל. כאשר הכהן הגדול נכנס אל המקדש, הוא 'מכניס' עמו את כל עם ישראל. לכן היה צורך בפעמונים המצלצלים, כדי להכניס אל הקודש גם אותו חלק בעם ישראל שעבודתו היא מתוך 'רעש'.

אמת, "לא ברעש ה'", אבל כאשר יהודי עדיין לא הגיע לדרגה זו, שבה הוא נעשה כלי להשראה האלוקית של הקב"ה, אלא הוא צריך להילחם ברע ולהימלט מפניו, עבודתו נעשית ברעש. אדם העומד מול סכנה, פועל מתוך 'רעש' – הוא צועק, עושה תנועות חדות בידיו וכדומה. ה'רעש' מייצג אפוא יהודים שהם בדרגת בעלי תשובה, הנמלטים מפני הרע שהצליח בעבר להפילם ברשתו.

לכלול את כולם

דבר זה נרמז גם בכך, שהפעמונים היו קבועים על שולי המעיל של הכהן הגדול. מדובר ביהודים שנמצאים בדרגה תחתונה, ב'שולי' המעיל, אבל גם אותם צריך הכהן הגדול להכניס עמו אל הקודש.

לכן מזהירה התורה: "ולא ימות". ענין זה, של הכללת כל חלקי העם בעבודתו של הכהן הגדול, נוגע לכללות החיות שלו. עבודתו של הכהן הגדול חייבת לכלול את כל העם, ואם הוא מנתק את עצמו מ'שולי המעיל' – נפגעת עצם מציאותו.

רעש מול רעש

כשם שבעם ישראל יש דרגה הנחשבת בבחינת 'שולי המעיל', כך גם בדרגות כללות הדורות של העם היהודי, הדור של עקבתא דמשיחא הוא בבחינת 'שולי המעיל'. אומרת אפוא התורה, שבדור הזה יש צורך ב'פעמונים' המצלצלים והעושים רעש.

בזמנים רגילים אפשר להסתפק בעבודה שקטה, אבל בדור שלנו יש צורך ב'רעש': לצאת לרחוב ולהכריז בקול רעש שצריך להניח תפילין, לקבוע מזוזות בפתח הבית, לתת צדקה וכדומה. זו הדרך לבטל את "קול המונה של רומי", הנשמע ברעש ובפרסום, ודוקא על ידי פעילות זו מביאים ל"מה לעוברי רצונו כך, לעושי רצונו – על אחת כמה וכמה", ומה'רעש' הזה מגיעים ל"קול מבשר מבשר ואומר" – מבשר הגאולה בקרוב ממש.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על-פי לקוטי שיחות כרך ט"ז)

חסידות על הפרשה תצוה

(ה'בהמה' שבקרבו) עולה אל הקדושה. כאן די במידה מסוימת של התקרבות (אדם לא מצווה להיות מלאך...). אבל הקטורת ענינה התקשרות (על דרך מאמר רבי שמעון בר יוחאי "בחד קטירא אתקטנא" - בקשר אחד אני קשור) והתאחדות של עצם הנשמה עם הקב"ה - דרגה שהיא סיום ושלמות עבודת המשכן, ולכן נאמרה פרשה זו, בסוף כל ענין המשכן וכליו.

(ה'תוועדויות' תנש"א כרך ב')

התבוננות של בקר והתבוננות של ערב

את הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים (כט,לט)

חסידים ראשונים הסבירו את שני ה'תמידים' (קרבנות ה'תמיד' - שהקריבו בכל יום על המזבח) בעבודת האדם לקונו. וכך אמרו:

ה'תמיד' של שחר הוא - "שיוויתי ה' לנגדי תמיד"; וה'תמיד' של בין הערבים הוא - "וחטאתי נגדי תמיד"... כלומר, תחילת עבודת האדם בבקר היא לזכור שהוא עומד לפני ה' ("שיוויתי ה' לנגדי תמיד"), וממילא יקום בזריזות לעבודת הבורא (כאמור ב'שולחן ערוך' בתחילתו); ועבודת הלילה היא קריאת שמע שעל המיטה, שאז על האדם לעשות חשבון צדק על מעשיו במשך היום אשר לא היו כדבעי (כראוי) - "וחטאתי נגדי תמיד".

(מעובד מתוך 'ספר המאמרים' תש"י, עמ' 114)

להאיר את העולם ע"י כחו של משה ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך (כו,כ)

הדלקת המנורה במשכן ובבית המקדש מבטאת את כללות עבודת ה' - להדליק את "נר ה' נשמת אדם" על ידי "נר מצוה ותורה אור". כאשר הנשמה תאיר באורה האמיתי, גם הגוף יאיר, ובסופו של דבר יהיה אור בכל העולם.

הכח לזה בא ממשה רבנו - "ואתה תצוה". כאשר עצמיותו של משה ("אתה") מתחברת ("תצוה" מלשון צוותא וחיבור) עם בני ישראל, ביכולתם לעשות מדבר גשמי, דוגמת שמן זית, אור רוחני.

ומאחר שבכל יהודי יש ניצוץ של משה רבנו, מורה הכתוב לכל אחד ואחד מישראל 'לצוות', היינו לקשר ולחבר, עוד ועוד מבני ישראל, שגם הם 'ייקחו' דברים גשמיים ויביאו אותם 'אליך', אל הקדושה.

(ה'תוועדויות' תנש"א כרך ב')

סיום ושלמות עבודת המשכן ועשית מזבח מקטר קטורת (ל,א)

למה נאמרה פרשת מזבח הפנימי בסוף פרשת תצוה ולא עם שאר כלי המשכן ובכללם המזבח החיצון, בפרשה הקודמת?

כי יש הבדל מהותי בין עבודת ה' במשכן בכלל והקרבת הקרבנות במזבח החיצון במיוחד, ובין הקטרת הקטורת במזבח הפנימי:

התוכן הפנימי של מעשה הקרבנות הוא התקרבות היהודי אל הקב"ה, התקרבות שבה נפשו הבהמית

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

שבת שלום!!!

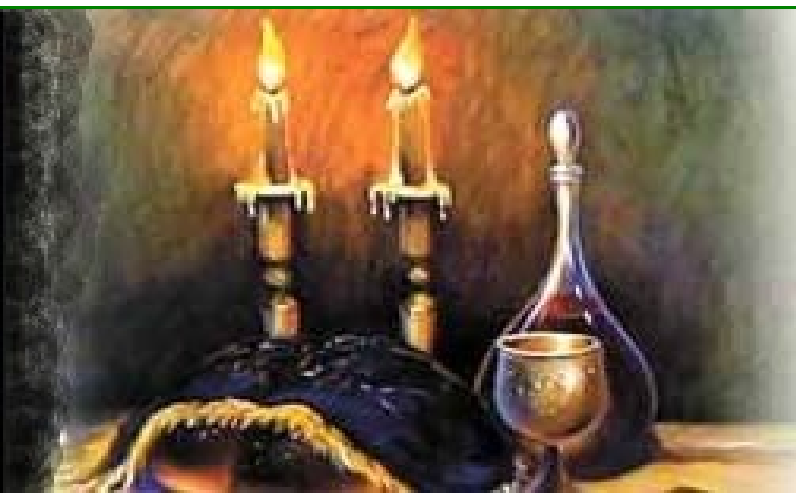
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:57	16:43	י-ם
17:59	16:57	ת"א
17:57	16:47	חיפה
18:00	17:01	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגליון